

3. Nadieieva O., Simasina O. Indyvidualnyi i dyferentsiiiovanyi pidkhdid pry vykladanni dystsypliny «Osnovy prohramuvannia ta alhorytmichni movy». Education and Science. URL: [http://www.rusnauka.com/33\\_DWS\\_2013/Pedagogica/2\\_148773.doc.htm](http://www.rusnauka.com/33_DWS_2013/Pedagogica/2_148773.doc.htm)

4. Sierhieiev S., Roshchupkin A. Urakhuvannia indyvidualnykh osoblyvostei studentiv u navchanni i vykhovanni. Aktualni problemy navchannia ta vykhovannia liudei z osoblyvymy potrebamy. 2015. № 12(14). S. 183–187. 6. URL: <https://ap.uu.edu.ua/article/14>

5. Tamarkina O. Indyvidualnyi pidkhdid do navchannia v suchasni vyshchii shkoli. Psykholohiia i pedahohika : aktualni pytannia : Zb. materialiv Mizhnar. naukovo-prakt. konf. «Psykhologhiia i pedahohika : akt. pytannia», 12-13 serp. 2023 r. Kharkiv, 2019. S. 13–15. 8. URL: <https://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/7103>

УДК 37.09:7.091

## ВИБІРКОВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ, ЯК ЕЛЕМЕНТ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА-ДИЗАЙНЕРА

*Данильченко Н. В.,*

*викладач кафедри дизайну,*

*email: nataliia.danylchenko@nuos.edu.ua*

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова,  
м. Миколаїв, Україна*

**Анотація.** Розглянуті певні вибіркові дисципліни з точки зору формування професійних компетентностей фахівця-дизайнера в контексті сучасних тенденцій і реалій. Проаналізовано вплив цих дисциплін на становлення дизайнера, як особистості, що володіє сучасними затребуваними професійними якостями. Зроблені висновки щодо вивчення вибіркових дисциплін в умовах війни.

**Ключові слова:** вибіркові дисципліни, дизайн, навички, саморозвиток, дистанційне навчання.

Згідно Закону України про вищу освіту кожен студент має право, крім обов'язкових навчальних дисциплін, обрати вибіркові курси в обсязі 25 % від загальної кількості кредитів. Такі дисципліни, починаючи з 2 семестру обирають і студенти НУК ім. адм. Макарова.

Хоч студент має право обрати вибірковою дисципліною будь-якої спрямованості, викладачі кафедри дизайну пропонують курси які спрямовані на формування професійних компетентностей дизайнера. Такі курси представлені доволі широкою тематикою: починаючи від рисунка і закінчуючи дисциплінами, які продиктовані сучасними тенденціями розвитку дизайну. Саме на цих дисциплінах хочеться зупинитися.

Сучасному молодому фахівцю-дизайнеру важливо мати і базові знання з дизайну, і бути також обізнаним в сучасних технологіях і тенденціях дизайну, прикладних комп'ютерних програмах тощо. До того ж комп'ютерні технології стрімко розвиваються, сучасні гаджети міцно і надовго зайняли свої позиції, і в значній мірі полегшують життя. Останні роки – пандемія і повномасштабна війна – сприяли тому, що значна частина життя і професійної діяльності не можлива без них. У 21 столітті разом із професійними якостями, стає актуальним формування у студентів навичок «Soft Skill», що безпосередньо впливають на розвиток кар'єри: вміння ефективно комунікувати з партнерами та клієнтами, працювати в команді, а також адаптуватись до різних умов діяльності тощо.

В 2021-22 роках викладачі кафедри проводили опитування серед студентів на стосовно того, якої тематиці вони бажають вивчати вибіркові курси. Переважна кількість студентів

відповіла, що хочуть вивчати навчальні дисципліни, пов'язані із сучасними комп'ютерними технологіями, останніми трендами в дизайні, мати, у тому числі, навички відділеної роботи, яка, наразі, дуже поширена серед дизайнерів.

Орієнтуючись на запит студентів, вибіркові дисципліни кафедри дизайну представлені відповідно. Наведемо де-кілька прикладів.

*Вибірковий курс “Презентація і розробка портфоліо творчих робіт”* спрямований на формування у студентів навичок створювати власне портфоліо в різних форматах в електронному вигляді, вміти представляти його, грамотно і професійно розповідати про свої проекти. Взагалі, складання портфоліо та його презентація – важливий нюанс, який має значення для досягнення тієї чи іншої мети діяльності дизайнера: пошук роботи, рекламна мета, виставкова діяльність. В процесі навчання – це важлива складова у представленні курсових та дипломного проектів, як очно, так і дистанційно, у вигляді презентацій.

*Вибірковий курс “Комп'ютерна обробка відео та фото інформації в дизайні”* знайомить студентів з затребуваними фото- і відеоредакторами, які використовують дизайнери у своїй діяльності. Як показала практика, студенти з цікавістю та успішно опановують цей курс, який може бути в нагоді і в професійній, і в особистій діяльності.

*“Бренд-дизайн в соціальних мережах”* – це про сучасні тенденції і оформлення сторінок в популярних соціальних мережах, враховуючи, як знання з композиції, кольорознавства для кращого сприйняття інформації і візуальної естетики, так і останні тренди в цьому питанні.

*Креативна дисципліна “Дизайн-менеджмент”* на стику творчості і управління дозволяє набути креативності, приймати нестандартні рішення в різних галузях дизайн-проектування. Розвиває алгоритмічний та проектний тип дизайн мислення для створення інноваційних підходів до управління проектною діяльністю в дизайні. Цей курс передбачає також нестандартні цікаві практичні завдання: метод мозкового штурму, метод фокальних об'єктів [1, с.260], які заохочують студентів до пошуку інформації, орієнтації у сферах дизайну та майбутньої професійної діяльності.

Варто підкреслити, що, саме, в наш час, коли дистанційна робота і навчання є частиною нашого життя, навички, які студенти отримують після вивчення таких дисциплін, будуть у нагоді. Для здобувачів освіти у сфері дизайну також є доцільним формування проектного мислення у рамках системного підходу: творча уява +різноманіття контекстів+планомірність+результативність [2, с.307].

Вище перелічені та аналогічні до них вибіркові дисципліни, таким чином:

- сприяють формуванню у студентів сучасних професійних компетентностей та Soft Skill;
- сприяють саморозвитку, самоменеджменту, реалізації своїх професійних якостей і здібностей, можуть допомогти в пошуку роботи;
- дозволяють пристосуватись до сучасної реальності, невизначеності в умовах війни, складних обставин;
- сприяють покращенню навчально процесу, так як більш пристосовані вже до дистанційного навчання.

Війна, як це не абсурдно, в певній мірі сприяє і подальшій появі аналогічних курсів, пов'язаних з дизайном і адаптованих до дистанційної роботи, змушує викладачів теж вдаватись до творчості і пропонувати більш цікаві вибіркові курси, орієнтуючись на сучасну реальність.

### Література

1. О.В. Матійко, Н.О. Матійко. Концепція розвитку креативності в структурі освітнього процесу студентів-дизайнерів. Соціокультурні тенденції розвитку сучасного дизайну та мистецтва. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, Херсон: ХНТУ, 2021. С. 259-262.

2. Наталя Більдер. Формування проектного мислення – підгрунтя особистісної та професійної само реалізації студентів закладів арт-освіти – методологічні аспекти. Актуальні проблеми сучасного дизайну: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Том 2. Київ: КНУТД, 2023. С. 307-310.

## ELECTIVE COMPONENT OF THE EDUCATIONAL PROCESS, AS AN ELEMENT OF THE MODERN PROFESSIONAL TRAINING OF A DESIGNER STUDENT.

Danylchenko N.V., Instructor of the Department of Design,  
email: nataliia.danylchenko@nuos.edu.ua,  
Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Ukraine, Mykolaiv.

**Abstract.** Certain selective disciplines are considered from the point of view of the formation of professional competencies of a designer specialist in the context of modern trends and realities. The influence of these disciplines on the development of a designer as a person possessing the modern demanded professional qualities is analyzed. Conclusions have been made regarding the study of optional disciplines in wartime conditions.

**Key words:** elective disciplines, design, skills, self-development, distance learning.

УДК 37.09:7.091

### ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСІВ З ДИЗАЙНУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Данильченко Н.В.,  
викладач кафедри дизайну,  
email: nataliia.danylchenko@nuos.edu.ua  
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова,  
м. Миколаїв, Україна

**Анотація.** Обґрунтована важливість проведення конкурсів з дизайну для студентів даної спеціальності. Розглянуті переваги та недоліки проведення конкурсів з дизайну у дистанційному форматі під час війни. Запропоновано форма проведення аналогічних заходів в майбутньому.

**Ключові слова:** дизайн, олімпіада, конкурс, дистанційна форма.

Освітні програми зі спеціальності «Дизайн» передбачають комплексну підготовку майбутніх дизайнерів, як фахівців, спроможних вирішувати сучасні складні та неоднозначні професійні завдання. Творчість, креативність, ініціатива, вміння знайти нестандартні рішення завжди мають цінність серед творчих особистостей, а враховуючи сучасні технології, реальність, що швидко змінюється, віртуальну реальність, яка завойовує світ, – ці якості набувають ще більшого значення. І оволодіти ними в повній мірі допомагають, крім навчальних предметів, конкурси, олімпіади, творчі естафети в сфері дизайну, які дозволяють розкритися творчим здібностям, проявити себе, виявити нові можливості, знайти нові застосування своїх професійних якостей.

Кафедрою дизайну НУК за період свого існування постійно проводились перші тури Всеукраїнської олімпіади з дизайну, переможці яких гідно представляли кафедру і наш університет у другому турі Олімпіади. Неодноразово вони становились призерами, отримували нагороди [1, с.261]. Але разом з нагородами, студенти «привозили» з собою дещо більше: професійний досвід, можливість спілкування з однодумцями, творчі ідеї. З 2015 р. кафедрою разом зі спілкою дизайнерів України проводився конкурс «Друге життя предмету». Студенти мали змогу надати друге життя стільцям, світильникам, іншим елементам інтер'єру, застосовуючи при цьому самі сміливі свої фантазії та неординарні рішення. Були і інші конкурси: фестиваль з дизайну «Корова!», проєкт «Міські екологічні читання», де студенти створювали плакати та афіші на екологічну тематику, проєкт під патронатом Миколаївської міської Ради «Наша нова